

EANO 2025 v Praze – milník pro českou neuroonkologii

Letošní říjen přinesl české neuroonkologii mimořádnou událost – jubilejní 20. kongres European Association of Neuro-Oncology (EANO 2025, Praha) se poprvé v historii konal v jedné ze zemí bývalého východního bloku. Pod takovkou prof. MUDr. Aleksio Šeda, DrSc., prezidenta konference a člena výboru EANO, předsedy Neuroonkologické sekce České onkologické společnosti a ředitele Národního ústavu pro výzkum rakoviny se Praha stala na pár dní centrem evropské neuroonkologie. Možnost pořádat takto významný kongres je výrazem respektu k dlouhodobé práci české neuroonkologie, která si svou kvalitou po desetiletí budovala důvěru v Evropě i ve světě. Velký podíl na tom má právě i Neuroonkologická sekce České onkologické společnosti ČLS JEP, která dlouhodobě propojuje klinické i výzkumné kapacity napříč ČR. Významnou roli v rozvoji české neuroonkologie hraje také Národní ústav pro výzkum rakoviny (NÚVR), jehož součástí je několik výzkumných skupin věnujících se špičkové akademické neuroonkologii. Rekordní účast více než 1 600 odborníků na EANO 2025, přes 800 abstraktů, desítky sekcí a široká mezinárodní reprezentace potvrdily, že se Česká republika stává respektovaným partnerem evropské i světové neuroonkologie. Úvodní Educational Day nabídl tematické bloky pro mladé lékaře, výzkumníky i nelékařské profese, včetně vyzvané přednášky o roli sester a nelékařských zdravotnických pracovníků v české neuroonkologii (Ing. Procházková, MOÚ). Hlavní program poté přinesl nejnovější výsledky klinických studií, inovativní terapeutické přístupy i pokroky v základním, aplikovaném a translačním výzkumu. Debatovalo se mimo jiné o precizní neuroon-

kologii, imunoterapii a využití umělé inteligence v diagnostice a léčbě. Zastoupena byla i témata oborově významných nelékařských profesí, semináře průmyslových partnerů věnované novým terapeutickým možnostem, patientská advokacie, důležitým prvkem byla i problematika systematické podpory mladých kolegů, např. i v rámci bloků organizovaných ze strany EANO Youngsters, kde s vyzvanou přednáškou Předoperační vs. pooperační stereotaktická radiochirurgie u mozkových metastáz vystoupil doc. Tomáš Kazda.

Témata, která během letošního kongresu výrazně rezonovala, se týkala imunitního mikroprostředí nádorů centrálního nervového systému a jeho určující role v možném rozvoji imunoterapeutických strategií. Nadále se potvrzuje zásadní význam personalizovaného přístupu, jehož základem je hluboké porozumění biologické heterogenitě nádorů a individuálním charakteristikám pacientů. Neuroonkologie se stává stále více integrovanou disciplínou. Datová analýza, bioinformatika a umělá inteligence jsou dnes přirozenou součástí oboru – jejich zapojení však musí stát na pevných klinických základech a mezioborové spolupráci, která je tradičním pilířem neuroonkologické komunity.

Česká republika měla silné zastoupení – sedmáct odborníků z Prahy, Brna, Plzně a Ostravy představilo výsledky preklinického výzkumu, klinických studií i organizačních a ošetrovatelských aktivit. Prezentace doc. Petra Buška potvrdila význam fibroblastového aktivačního proteinu (FAP) jako perspektivního cíle pro diagnostiku i terapii mozkových metastáz s využitím nových FAP-cílených radioligandů.

Kongres v Praze ukázal, že česká neuroonkologie je respektovanou součástí mezinárodní komunity a má plnohodnotné místo v jejím dalším směřování. Jedná se také o příklad významu systematické práce a výzkumu v rámci zdánlivě malého oboru, kde jsme za poslední dvě dekády, v porovnání s jinými onkologickými diagnózami, bohužel nebyli doposud svědky nějakého přelomového terapeutického úspěchu, který by zásadním způsobem změnil diagnosticko-terapeutickou praxi. Příslibem tak zůstává např. terapie pomocí IDH inhibitoru vorasidenibu, jakožto prvního preparátu z kategorie cílené terapie, který by mohl mít potenciál širšího uplatnění u dospělých pacientů s gliomy. Právě vorasidenib byl jedním z nosných témat na EANO 2025.

Je potřeba pokračovat v další práci na poli české neuroonkologie, udržet a dále rozvíjet momentum získané pořadatelstvím EANO 2025 v Praze. Z mezinárodních aktivit lze poukázat na další akce pořádané EANO, jako jsou EANO Seminars, EANO Mentorship Program, nebo široká nabídka různých webinářů. Rozvoj internacionalizace jde také směrem k EORTC Brain tumor group, která ve snaze o rozšíření center a zemí aktivně zapojených do retrospektivních i prospektivních studií nominovala v každé zemi tzv. EORTC-BTG ambasadora, pomáhajícího lokálním centrům zapojit se do EORTC-BTG aktivit. Za ČR plní tuto roli doc. Kazda (tomas.kazda@mou.cz).

Závěrem patří poděkování všem, kteří se podíleli na úspěšném kongresu EANO 2025 a všem, kteří se i nadále podílejí na rozvoji neuroonkologie v nejširším slova smyslu.

*doc. MUDr. Tomáš Kazda, Ph.D.
prof. MUDr. Aleksio Šeda, DrSc.*